

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/168/2008

ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LISTOPAD 2008

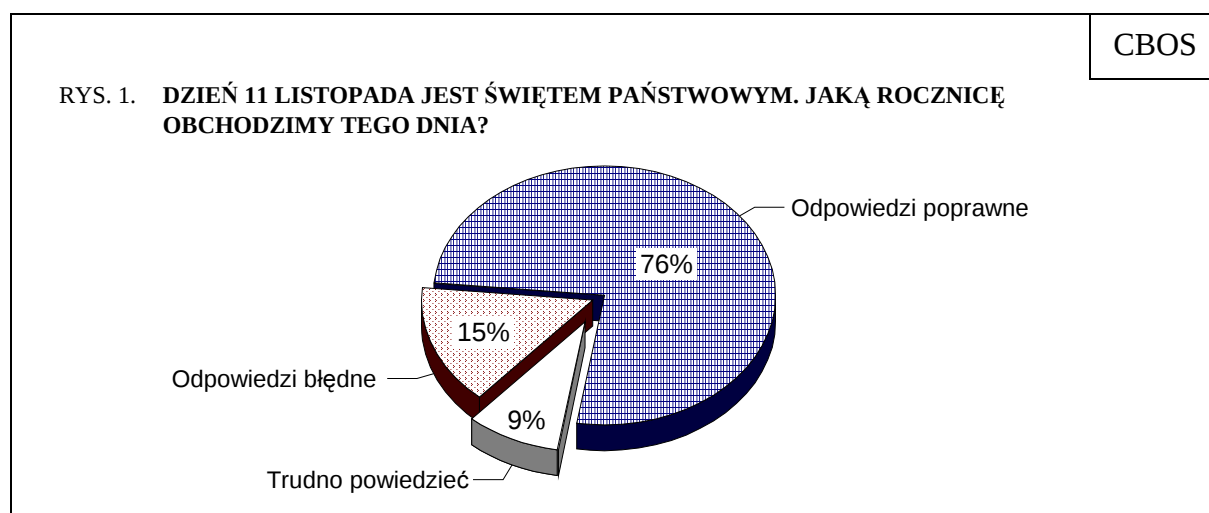
PRZEDRUK I ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

W tym roku obchodzimy 90. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Sprawdziliśmy, jaka jest społeczna pamięć wydarzeń, do których odnosi się to święto, a ponadto – czy Polacy obchodzą 11 listopada w jakiś szczególny sposób¹.

Trzy czwarte ankietowanych (76%) na pytanie o genezę rocznicy obchodzonej 11 listopada udzieliło poprawnej odpowiedzi. Mniej więcej co siódmy respondent (15%) błędnie kojarzy to święto z innymi wydarzeniami, a co jedenasty (9%) nie potrafi odpowiedzieć na to pytanie. Łącznie więc prawie jedna czwarta badanych nie wie, co upamiętnia ta rocznica.

O genezę Narodowego Święta Niepodległości pytaliśmy Polaków jedenaście lat temu². Niestety, nie możemy porównać ówczesnych i obecnych wyników ze względu na nieco inną metodologię pytania, niemniej warto zaznaczyć, że w 1997 roku 58% ankietowanych wiedziało, jakie wydarzenia świętuje się tego dnia, natomiast pozostali albo udzielali błędnych odpowiedzi (9%), albo nie wiedzieli, co to za święto, dlaczego obchodzimy je tego dnia (33%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (221) przeprowadzono w dniach od 3 do 7 października 2008 roku na liczącej 1107 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Więcej w komunikacie CBOS „Co Polacy wiedzą o święcie 11 listopada?”, listopad 1997.

Wiedza o genezie 11 listopada jest silnie związana z poziomem wykształcenia – im on wyższy, tym częstsze są poprawne odpowiedzi. Lepszą znajomością historii wykazali się dorośli mający nie więcej niż 54 lata, natomiast najstarsze pokolenia (65 lat i więcej) relatywnie najrzadziej udzielają poprawnych odpowiedzi. Wyraźnie częściej niż inni kojarzą 11 listopada z właściwymi wydarzeniami uczniowie i studenci, co prawdopodobnie wynika z niedawnej szkolnej edukacji. Stosunkowo większą wiedzę historyczną wyróżniają się również mieszkańcy największych aglomeracji miejskich, osoby dobrze oceniające własną sytuację materialną, a także respondenci deklarujący prawicowe poglądy polityczne oraz uczestniczący w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu.

Nieco ponad połowa ogółu Polaków (51%) przyznaje, że nie obchodzi Święta Niepodległości w jakiś szczególny sposób. Najpopularniejsze sposoby świętowania 11 listopada to udział w mszy świętej (26%), a także wywieszanie flagi państwowej (15%). Co dziesiąty respondent (10%) deklaruje, że uczestniczy w uroczystościach publicznych odbywających się w jego miejscowości, a co jedenasty (9%) – ma z tej okazji bardziej uroczysty domowy obiad. Pozostali (10%) przyznają, że w jeszcze inny sposób obchodzą Święto Niepodległości.

Tabela 1

Czy Pan(i) osobiście obchodzi Święto Niepodległości 11 listopada?	Wskazania	
	ogółu badanych	osób obchodzących Święto Niepodległości 11 listopada
	w procentach	
Tak, idę na mszę	26	54
Tak, wywieszam flagę państwową	15	30
Tak, uczestniczę w uroczystościach publicznych organizowanych w mojej miejscowości	10	20
Tak, ale obchodzę to święto inaczej	10	21
Tak, mamy w domu bardziej uroczysty obiad	9	19
Nie obchodzę tego święta w jakiś szczególny sposób	51	–

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ ankietowani mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź

Jakie grupy społeczne i demograficzne obchodzą Święto Niepodległości 11 listopada? Najczęściej są to osoby praktykujące religijnie kilka razy w tygodniu. Można zresztą zauważyć, że im rzadziej badani biorą udział w praktykach religijnych, tym powszechniejsze jest nieaangażowanie się w obchody Święta Niepodległości. Ponadto relatywnie częściej świętują najstarsi ankietowani, osoby o prawicowych przekonaniach politycznych,

respondenci uczący się lub studiujący, badani z wyższym wykształceniem, a spośród grup społeczno-zawodowych – kadra kierownicza i inteligencja oraz pracownicy fizyczno-umysłowi.

Czy wieża o wydarzeniach, do których odnosi się Święto Niepodległości, wiąże się z jego obchodzeniem?

Tabela 2

Dzień 11 listopada jest świętem państwowym. Jaką rocznicę obchodzimy tego dnia?	Czy Pan(i) osobiście obchodzi Święto Niepodległości 11 listopada?	
	Tak	Nie
	w procentach	
Odpowiedzi poprawne	54	46
Zsumowane odpowiedzi błędne oraz odpowiedzi „trudno powiedzieć”	34	66

Rocznice odzyskania przez Polskę niepodległości obchodzi ponad połowa badanych znających genezę tego święta. Niemniej jedna trzecia tych, którzy nie wiedzą, jakie wydarzenia upamiętnia ten dzień, również go celebryje – najczęściej, podobnie jak wyróżniający się wiedzą w tym zakresie, idąc na mszę, ale w odróżnieniu od tych pierwszych na drugim miejscu wskazuje inne niż wymienione sposoby obchodzenia 11 listopada.

Opracował
Michał FELIKSIĄK

A N E K S

Tabela 1

		Dzień 11 listopada jest świętem państwowym. Jaką rocznicę obchodzimy tego dnia?			Liczba osób
		Odpowiedzi błędne	Odpowiedzi poprawne (np.: odzyskanie niepodległości w 1918 r., po I wojnie światowej, po zaborach, po latach niewoli)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		15	76	9	1102
Płeć	Mężczyźni	16	75	8	517
	Kobiety	13	76	11	585
Wiek	18-24 lata	10	81	8	159
	25-34	12	80	8	202
	35-44	12	79	9	166
	45-54	12	79	9	188
	55-64	17	72	11	179
	65 lat i więcej	22	66	12	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	18	72	11	415
	Miasto do 20 tys.	16	73	11	151
	20-100 tys.	11	79	10	218
	101-500 tys.	13	78	9	171
	501 tys. i więcej mieszk.	11	83	6	147
Wykształcenie	Podstawowe	21	63	15	304
	Zasadnicze zawodowe	19	73	9	277
	Średnie	11	81	8	370
	Wyższe	3	95	2	150
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	7	91	3	71
	Prac. umysł. niż. szczebla	6	86	8	113
	Pracownicy fiz.- umysł.	20	75	6	85
	Robotnicy wykwalifikowani	17	72	11	115
	Robotnicy niewykwalifik.	7	79	14	72
	Rolnicy	17	76	8	59
	Pracujący na własny rach.	3	85	12	39
Bierni zawodowo	Renciści	19	70	11	85
	Emeryci	20	67	13	244
	Uczniowie i studenci	9	84	6	81
	Bezrobotni	20	74	7	75
	Gospodynie domowe i inni	15	75	10	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	8	88	4	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	4	89	7	90
	sekt. pryw. poza rolnict.	15	74	11	256
	prywatnym gosp. rolnym	17	79	5	58
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	16	74	11	263
	501-750	22	71	7	187
	751-1000	15	74	12	183
	1001-1500	10	79	11	150
	Powyżej 1500 zł	13	84	3	127
Ocena własnych war. mater.	Złe	21	64	14	230
	Średnie	15	76	9	506
	Dobre	10	83	7	366
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	14	80	6	49
	Raz w tygodniu	14	77	10	576
	1-2 razy w miesiącu	19	72	9	165
	Kilka razy w roku	13	76	11	212
	W ogóle nie uczestniczy	15	75	10	99
Poglądy polityczne	Lewica	20	72	8	152
	Centrum	17	75	8	320
	Prawica	10	83	7	373
	Trudno powiedzieć	15	70	16	256

Tabela 2

		Czy Pan(i) osobiście obchodzi Święto Niepodległości 11 listopada?						Liczba osób
		Tak, wywieszam flagę państwową	Tak, idę na mszę	Tak, uczestniczę w uroczystościach publicznych	Tak, mamy w domu bardziej uroczysty obiad	Tak, ale obchodzę to święto inaczej	Nie obchodzę tego święta w jakiś szczególny sposób	
		%	%	%	%	%	%	
Ogółem		15	26	10	9	10	51	1107
Płeć	Mężczyźni	16	25	10	8	11	50	521
	Kobiety	14	28	10	10	9	52	586
Wiek	18-24 lata	17	25	8	8	13	49	159
	25-34	15	24	7	8	10	54	202
	35-44	10	25	10	11	11	54	168
	45-54	12	21	12	10	12	56	190
	55-64	15	25	9	7	8	55	179
	65 lat i więcej	19	37	13	10	9	41	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	14	35	9	10	8	46	417
	Miasto do 20 tys.	9	24	10	8	5	61	151
	20-100 tys.	12	25	12	10	11	53	218
	101-500 tys.	18	20	9	10	13	55	172
	501 tys. i więcej mieszk.	21	16	12	5	17	49	149
Wykształcenie	Podstawowe	12	31	7	9	8	51	307
	Zasadnicze zawodowe	12	23	9	8	8	56	280
	Średnie	16	26	13	10	12	50	370
	Wyższe	23	26	11	10	15	45	150
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	24	31	16	11	16	34	71
	Prac. umysł. niż. szczebla	15	19	14	10	12	57	113
	Pracownicy fiz.- umysł.	21	26	13	14	16	42	85
	Robotnicy wykwalifikowani	14	19	5	10	8	58	115
	Robotnicy niewykwalifik.	8	27	13	12	10	53	73
	Rolnicy	8	36	3	5	2	56	59
	Pracujący na własny rach.	19	20	6	6	20	52	39
Bierni zawodowo	Renciści	14	32	10	15	10	46	87
	Emeryci	16	31	11	8	7	48	245
	Uczniowie i studenci	19	33	11	9	11	43	81
	Bezrobotni	3	21	5	4	9	69	75
	Gospodynie domowe i inni	10	15	6	8	9	63	64
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	19	25	18	15	13	45	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	24	7	15	13	48	90
	sekt. pryw. poza rolnict.	14	21	9	8	13	55	257
	prywatnym gosp. rolnym	9	38	7	5	4	54	58
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	11	32	9	11	7	51	265
	501-750	15	29	9	8	5	52	187
	751-1000	10	28	9	10	11	52	183
	1001-1500	19	24	13	8	13	46	150
	Powyżej 1500 zł	20	18	15	8	14	53	127
Ocena własnych war. mater.	Złe	11	27	7	7	10	51	231
	Średnie	14	28	10	9	7	54	510
	Dobre	18	24	12	11	15	47	366
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	35	49	18	11	7	28	49
	Raz w tygodniu	19	39	11	11	8	41	579
	1-2 razy w miesiącu	12	16	8	10	12	57	165
	Kilka razy w roku	5	5	10	6	13	67	212
	W ogóle nie uczestniczy	6	3	1	2	14	77	103
Poglądy polityczne	Lewica	10	19	10	8	11	59	153
	Centrum	11	21	7	5	7	59	322
	Prawica	21	33	15	13	12	40	373
	Trudno powiedzieć	13	28	7	10	10	53	258